

*PROGNOZA ODDZIAŁYWNIA
NA ŚRODOWISKO DO
PROJEKTU LOKALNEGO PLANU
ROZWOJU GMINY ZELÓW
NA LATA 2014-2020*

GMINA ZELÓW

z siedzibą w Zelowie, ul. Żeromskiego 23

Łódź, październik 2015 r.

SPIS TREŚCI:

1	Wstęp.....	1
2	Materiały i dokumenty wyjściowe.....	1
3	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	1
4	Ogólna charakterystyka	3
4.1	Geomorfologia i geologia.....	3
4.2	Lasy i gleby.....	3
4.3	Surowce naturalne.....	4
4.4	Stosunki wodne	4
4.5	Klimat	5
4.6	Formy ochrony przyrody.....	5
5	Metoda analizy i oceny zastosowana przy sporządzaniu prognozy	7
6	Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	8
7	Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów chronionych.....	18
8	Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	19
9	Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko	23
10	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	29
11	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy	31
12	Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	32
13	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	32
14	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	33

1 Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020. Opracowanie wykonano w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

2 Materiały i dokumenty wyjściowe

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące źródła informacji:

- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie,
- Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020;
- inne strategiczne dokumenty dotyczące terenu gminy;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2011 roku”;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2012 roku”;
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2013 roku”.

3 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Lokalny Plan Rozwoju jest średniookresowym dokumentem planistycznym, mającym na celu określenie głównych zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Zelów w latach 2014 – 2020, przy zaangażowaniu środków własnych oraz zewnętrznych źródeł finansowania, a w szczególności funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i Mechanizmów Finansowych EOG.

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie na poziomie samorządu terytorialnego, który został opracowany w oparciu o przeprowadzoną delimitację obszarów rozwojowych, a także w oparciu o zamierzenia długiego i średniookresowego rozwoju gminy Zelów zawarte

w Programie Rozwoju Gminy Zelów 2014-2020. Jest zgodny z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie kraju, regionu łódzkiego oraz na poziomie lokalnym. Jest planem rozwoju całej społeczności, w której uczestnikami społecznymi i instytucjonalnymi oprócz samorządu terytorialnego są organizacje społeczno – kulturalne i środowiskowe, podmioty gospodarcze oraz instytucje regionalne.

Wskazuje cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych UE i EOG, krajowych i własnych gminy. Lokalny Plan Rozwoju jest jednym z dokumentów, wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne UE i EOG.

Wymóg opracowania planu wynika z Łódzkiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 oraz ze strategicznych standardów określających wymogi planowania rozwoju lokalnego w Polsce.

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 będzie służył jako punkt odniesienia do działań rozwojowych, podejmowanych ze środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość oczekiwanej pomocy finansowej z funduszy UE i EOG.

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Zelów:

- pokazuje aktualną sytuację społeczno - gospodarczą gminy Zelów,
- określa poprzez delimitację obszary rozwojowe gminy Zelów,
- formułuje zadania inwestycyjne służące poprawie sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy Zelów,
- obrazuje matrycą logiczną powiązanie obszarów rozwojowych lokalnego planu rozwoju z dokumentami strategicznymi kraju i regionu łódzkiego,
- określa sposoby ich realizacji, korzystając ze wsparcia finansowego z UE i EOG, a także innych funduszy krajowych i zagranicznych,
- ustala hierarchię zadań inwestycyjnych,
- wskazuje źródła finansowania zadań inwestycyjnych,
- pokazuje nowe instrumenty finansowania rozwoju Gminy Zelów poprzez Partnerstwo Publiczno – Prywatne (PPP),
- określa zasady monitoringu i ewaluacji,
- wskazuje techniki promocji poprzez marketing terytorialny,
- ulega aktualizacji i jest korygowany,
- ma charakter partnerski (społeczny).

4 Ogólna charakterystyka

Gmina Żelów położona jest w centralno – południowej części województwa łódzkiego. Przynależy do powiatu bełchatowskiego i zlokalizowana jest w jego północno-zachodniej części. Żelów sąsiaduje z następującymi gminami: Dłutów, Drużbice, Bełchatów, Kluki, Szczerców, Widawa, Sędziejowice oraz Buczek.

Gmina Żelów zajmuje powierzchnię 167 km² i jest zamieszkiwana przez ok. 15 163 mieszkańców. Pod względem powierzchni jest jedną z większych gmin w województwie łódzkim. Obejmuje 35 sołectw i 63 miejscowości. Teren gminy znajduje się na szlaku drogi międzyregionalnej nr 12, relacji Sieradz – Piotrków Trybunalski – Lublin, drogi wojewódzkiej nr 483 łączącej miasta Łask – Szczerców – Częstochowę oraz na szlaku drogi wojewódzkiej nr 484 relacji Łask – Buczek – Żelów – Bełchatów – Kamieńsk. Ponadto Gmina posiada dobre połączenie komunikacyjne szczególnie z pobliskimi miastami.

4.1 Geomorfologia i geologia

Większość obszaru gminy ma charakter równiny porozcinanej rozległymi, szerokimi dolinami o długich, łagodnych stokach i płaskich dnach. Na obszarze gminy dominują utwory lodowcowe wykształcone w postaci glin zwałowych oraz osadów piaszczystych i piaszczysto-żwirowych. Występują one w formie płatów utworów lodowych i wodno-łądowych, moreny dennej oraz w wydmach. Powierzchnia terenu gminy jest stosunkowo mało urozmaicona. Maksymalne wysokości dochodzą do 213 m.n.p.m. i występują we wschodniej części gminy (we wsi Ostoja). Urozmaiceniem rzeźby są wały wydymowe nadające krajobrazowi wrażenie pagórkowatości. Dziś już utrwalone lasem stanowią w wielu miejscach kulminację terenu. Ich wysokość dochodzi do 15 metrów a stoki wydym towarzyszą dolinom rzek Pilski, Chrząstawki, Kielbaski i Grabi.

4.2 Lasy i gleby

Lesistość w gminie kształtuje się na poziomie 26,2%, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla powiatu wynosi 28,5%. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych jest równa 4413,57 ha. Szczególnie duże kompleksy leśne znajdują się w sąsiedztwie wsi Karczmy, Wygoda, Sromutka i Wola Pszczółcka. Ponadto duża atrakcyjność krajobrazowa znajduje się na północnych i południowych rejonach gminy. Tam też znajduje się dolina Grabi oraz duże i zwarte kompleksy leśne porastające wały wydymowe w dolinach rzeki

Pilsi i Chrzęstawki. Wchodzą one w obręb obszarów chronionego krajobrazu. W rejonie Zelowa atrakcyjnym krajobrazowo jest również rejon zbiornika wodnego "Patyki" na rzece Pilsi. Na terenie gminy znajduje się 10 225 ha użytków rolnych. Na wartość tą składają się następujące obszary:

- grunty orne – 7 731 ha,
- sady – 60 ha,
- łąki – 1 098 ha,
- pastwiska – 907 ha,
- pozostałe grunty i nieużytki – 459 ha

Na obszarze gminy najwięcej gruntów orných zajmują gleby IV klasy bonitacyjnej. Gleby I i II klasy stanowią znikomy odsetek powierzchni. Natomiast gleby należące do III klasy zajmują tereny gruntów orných w południowej części gminy. Pozostałe, czyli gleby o niskiej klasie bonitacyjnej V i VI w większości przeznaczone pod uprawy leśne.

4.3 Surowce naturalne

Na obszarze gminy najliczniej występują złoża kruszywa naturalnego (pospółka piaszczysto żwirowa i krzemienista, tłucznie, kłińce i grysy granitowe, wapienne, kwarcytowe i z gruzu betonowego), glin zwałowych i kaolinu. Złoża surowców ceramiki budowlanej są eksploatowane w zharmonizowany sposób na potrzeby zakładów je przetwarzających. Ponadto na terenie gminy występuje piasek naturalny o dużej czystości. Żwiry i piaski ze żwirami są surowcami często występującymi i eksploatowanymi w dość dużych ilościach. Ich znaczenie jest lokalne, wykorzystywane są głównie na potrzeby budownictwa przemysłowego i drogowego.

4.4 Stosunki wodne

Gmina Zelów położona jest całkowicie w zlewni rzeki Widawki i odwadniany jest przez jej dopływy: Grabie, Pilsię i Chrzęstawkę oraz ich dopływy. Odcinek rzeki grabi na terenie gminy Zelów jest niewielki, gdyż obejmuje zaledwie ok. 8 km. Można wskazać na dwa okresy wezbrań stanu wody czyli wiosenny (marzec) oraz letni (sierpień). Dolina rzeki Pilski w odcinku do miejscowości Bujny jest szeroka i płaska o kierunku równoleżnikowym. Rzeka posiada wąskie i uregulowane koryto. Dolina rzeki Chrzęstawki jest zmienna, można zaobserwować silne zabagnienia i liczne wyrobiska potorfowe.

4.5 Klimat

Zelów położony jest na styku Wysoczyzny Łaskiej, Równiny Bełchatowskiej i Kotliny Szczercowskiej, gdzie sięga strefa wpływu klimatu przejściowego na pograniczu morskiego i lądowego. W rejonie tym w ciągu całego roku przeważają wiatry zachodnie (20%), nieznacznie ustępują im wiatry z kierunków południowo-zachodnich (15%) i wschodnich (13%). Równinny otwarty obszar, umożliwia swobodny i szybki przepływ przez te tereny mas powietrza różnego pochodzenia, efektem których jest duża zmienność warunków pogodowych. Średnia temperatura dla tego terenu kształtuje się na poziomie 7,5°C a analogiczna wartość opadów nie przekracza 600 mm. Zwarta pokrywa śnieżna zalega tu przez ok. 70 dni, przeciętnie od początku grudnia do połowy marca.

4.6 Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Zelów występują następujące formy ochrony przyrody zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.).

Na terenie gminy zlokalizowany jest fragment obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Grabia PLH100021 od miejscowości Kolonia Karczmy do granic gminy.

Na terenie gminy Zelów występują następujące pomniki przyrody:

- klon jawor w miejscowości Kociszew, grunty przykościelne Parafii Rzymskokatolickiej w Kociszewie przy kościele;
- dąb szypułkowy w miejscowości Krześlów, grunty Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Krześlowie;
- dąb szypułkowy w miejscowości Kociszew, grunt P. K. Kryścińskiej;
- dwie lipy drobnolistne w miejscowości Zelów, teren przykościelny Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Zelowie;
- wiąz górski w miejscowości Zelów, grunt P. K. Swobody;
- wiąz szypułkowy w miejscowości Kociszew, grunty Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Zelowie;
- dwa wiąz polne w miejscowości Łobudzice, przy kościele Parafii Rzymsko-Katolickiej w Łobudzicach;
- lipa drobnolistna w miejscowości Bujny Szlacheckie, grunt P. A. Kot;

- klon pospolity w miejscowości Zagłówki, działka 286/1;
- klon pospolity w miejscowości Zagłówki, działka 286/1.

Na terenie gminy Zelów znajduje się jeden obszar chronionego krajobrazu – Doliny Widawki.

Na terenie gminy Zelów znajdują się następujące użytki ekologiczne:

- śródleśne o powierzchni 6,05 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka 317 b N-ctwo Bełchatów, dz. nr 213;
- oczko wodne o powierzchni 0,27 ha, lokalizacja Bujny Szlacheckie, Leśnictwo Głupice 28 b N-ctwo Bełchatów, dz. nr 28;
- bagno o powierzchni 0,98 ha, lokalizacja Bujny Szlacheckie, Leśnictwo Głupice 31 o N-ctwo Bełchatów, dz. nr 28;
- bagno o powierzchni 3,19 ha, lokalizacja Bujny Szlacheckie, Leśnictwo Głupice 32 A a N-ctwo Bełchatów, dz. nr 32;
- bagno o powierzchni 0,84 ha, lokalizacja Ostoja, Leśnictwo Głupice 32 C c N-ctwo Bełchatów, dz. nr 422;
- bagno o powierzchni 0,96 ha, lokalizacja Ostoja, Leśnictwo Głupice 32 C f N-ctwo Bełchatów, dz. nr 423;
- bagno o powierzchni 0,2 ha, lokalizacja Ostoja, Leśnictwo Głupice 32 C h N-ctwo Bełchatów, dz. nr 422;
- bagno o powierzchni 1,24 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 243f N-ctwo Bełchatów, dz. nr 243;
- naturalny zbiornik wodny o powierzchni 1,65 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 243 g N-ctwo Bełchatów, dz. nr 243;
- naturalny zbiornik wodny o powierzchni 3,22 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 252 b N-ctwo Bełchatów, dz. nr 252;
- naturalny zbiornik wodny o powierzchni 0,5 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 252 d N-ctwo Bełchatów, dz. nr 252;
- bagno o powierzchni 8,25 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 280 c N-ctwo Bełchatów, dz. nr 280;
- bagno o powierzchni 2,01 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 281 d N-ctwo Bełchatów, dz. nr 281;
- bagno o powierzchni 2,11 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 286 f N-ctwo Bełchatów, dz. nr 286;

- oczko wodne o powierzchni 0,31 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 290 i N-ctwo Bełchatów, dz. nr 290/1;
- mokradła między rzeką a groblą byłych stawów o powierzchni 1,57 ha, lokalizacja Wypychów-Podlesie, Leśnictwo Podlesie, oddz. 291 j N-ctwo Bełchatów, dz. nr 291;
- bagno o powierzchni 0,19 ha, lokalizacja Wola Pszczółcka, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 235 c N-ctwo Bełchatów, dz. nr 121;
- bagno o powierzchni 0,8 ha, lokalizacja Wola Pszczółcka, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 240c N-ctwo Bełchatów, dz. nr 126;
- bagno i zbiornik wodny o powierzchni 0,74 ha, lokalizacja Kolonia Przecznia, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 295 j N-ctwo Bełchatów, dz. nr 295;
- torfowisko o powierzchni 1,01 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 297 a N-ctwo Bełchatów, dz. nr 176;
- bagno i oczko wodne o powierzchni 1,4 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 308g N-ctwo Bełchatów, dz. nr 201;
- bagno i oczko wodne o powierzchni 0,9 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 312 h N-ctwo Bełchatów, dz. nr 205;
- bagno i oczko wodne o powierzchni 0,32 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 314 k N-ctwo Bełchatów, dz. nr 207;
- bagno o powierzchni 2,25 ha, lokalizacja Pszczółki, Leśnictwo Wola Pszczółcka, oddz. 316 d N-ctwo Bełchatów, dz. nr 208, 209;
- obszar łąk zalewowych w dolinie rzeki Chrzastawki o powierzchni 12,76 ha, lokalizacja Pszczółki, 12,76 (obejmuje część dz. nr 204/1 o pow. 6,30 i część dz. nr 207/1 o pow. 6,46).

5 Metoda analizy i oceny zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko w odniesieniu do polityk, planów i programów, według zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, sporządzana jest, jako jeden z podstawowych dokumentów w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu oraz analiz opartych na

dostępnych danych. Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie gminy Zelów oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Ponadto w prognozie przeanalizowano uwzględnienie w Lokalnym Planie Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 strategicznych kierunków działań przyjętych w innych dokumentach oraz prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych do tych dokumentów (m.in. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020). Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie Zelów oraz przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji planu.

6 Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane przekazane przez Urząd Miejski w Zelowie oraz zgromadzone przez GUS i WIOŚ, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania.

– Powietrze atmosferyczne

Według „Raportu o stanie środowiska naturalnego województwa łódzkiego” jakość powietrza na obszarze gminy jest dobra. Badania poziomu stężeń podstawowych zanieczyszczeń wskazują na systematyczną poprawę jakości powietrza. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w gminie Zelów jest związana głównie z emisją niską, pochodzącą z lokalnych kotłowni i pieców węglowych, a także związana ze spalaniem paliw w silnikach pojazdów. W kotłowniach przydomowych stosuje się głównie węgiel o różnej jakości, zdarza się również spalanie odpadów w kotłach. Wielkość emisji powstającej podczas energetycznego spalania paliw w celach grzewczych związana jest głównie z okresem grzewczym. W gminie nie działają zakłady przemysłowe mogące stanowić duże źródła emisji zorganizowanej. Na terenie gminy Zelów istnieją trzy zakłady wprowadzające do powietrza zanieczyszczenia wynikające z ich działalności gospodarczej. Oprócz źródeł lokalnych znaczący wpływ na jakość powietrza atmosferycznego w gminie mają także ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzące z dużych ośrodków przemysłowych (głównie z aglomeracji łódzkiej i z Bełchatowa).

– **Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych**

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.) wydane zostało rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878 ze zm.), w którym zlewnie poszczególnych rzek, przyporządkowano regionom wodnym. Zlewnia Warty przyporządkowana została do Regionu Wodnego Warty. Teren gminy Zelów położony jest w całości w obszarze regionu wodnego Warty. Region wodny Warty przyporządkowany jest do obszaru dorzecza Odry. Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry został określony przepisami Uchwały Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. Plan gospodarowania wodami dorzecza Odry (M.P. Nr 40, poz. 451).

Na terenie gminy Żelów występują następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych:

Lp.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje	Uzasadnienie derogacji
1	PLRW600016182729 RZEKI	Chrząstawka	Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)	naturalna	umiarkowany	zagrożona	4(4) - 1 / 4(4) - 2 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych /derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty	Silne zmiany morfologiczne w zakresie drożności cieku
2	PLRW60001618276 RZEKI	Dopływ spod Józefowa	Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)	naturalna	umiarkowany	zagrożona	4(4) - 1 / 4(4) - 2 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych	Ponad 55% powierzchni zlewni zajmują tereny rolne; słaby stopień skanalizowania
3	PLRW600016182854 RZEKI	Grabia do Dłutówki	Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)	naturalna	słaby	zagrożona	4(4) - 1 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych	Ponad 80% powierzchni zlewni zajmują tereny rolne
4	PLRW600019182873 RZEKI	Grabia od Dłutówki do Dopływu z Anielina	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	naturalna	umiarkowany	zagrożona	4(4) - 1 / 4(4) - 2 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych /derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty	Silne zmiany morfologiczne w zakresie drożności cieku

5	PLRW600016182889 RZEKI	Końska Struga	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	silnie zmieniona	słaby	zagrożona	4(4) - 1 / 4(4) - 2 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych /derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty	Silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące); ponad 70% pow. zlewni zajmują tereny rolne; wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 71,42m/km ²
6	PLRW600016182499 RZEKI	Pilsia	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	naturalna	dobry	niezagrożona	-	-

Na terenie gminy Żelów występują następujące Jednolite Części Wód Podziemnych:

Lp.	Europejski kod JCWPd	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena ryzyka stanu ilościowego	Ocena ryzyka stanu chemicznego	Derogacje	Uzasadnienie derogacji
1	PLGW650096 W.PODZ	słaby	dobry	zagrożona	Niezagrożona	4(5) - 1 cele mniej rygorystyczne - brak możliwości technicznych	ze względu na odwadnianie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego Bełchatów i brak możliwości likwidacji kopalni przed wyeksploatowaniem złoża, ze względów gospodarczych

– Hałas

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Żelów jest hałas komunikacyjny. Największe natężenie ruchu można zaobserwować głównie na drogach krajowych i wojewódzkich.

Na terenie gminy hałas komunikacyjny nie stwarza szczególnej uciążliwości dla mieszkańców. W związku z ciągłym wzrostem liczby pojazdów poruszających się po drogach należy stwierdzić, iż uciążliwości związane z hałasem komunikacyjnym będą w najbliższych latach wzrastać.

Na terenie gminy uciążliwość związana z hałasem przemysłowym jest ograniczona jedynie do miejsc występowania zakładów i jest ograniczona czasowo.

– Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłami pól elektromagnetycznych w województwie łódzkim są m.in.:

- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, 220 kV, 400 kV, których szkodliwy wpływ rozciąga się odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony,
- stacje nadajników radiowo telewizyjnych zlokalizowane w gminach i miejscowościach,
- bazowe stacje telefonii komórkowej (ponad 2420 szt. z czego ok. 40 % zlokalizowanych jest na terenie miasta Łódź) rozmieszczone na obszarze całego województwa na specjalnie wykonanych masztach, jak również umieszczone na kominach, budynkach użyteczności publicznej i wysokich budynkach mieszkalnych,
- stacje bazowe sieci łączności radiotelefonicznej,
- cywilne stacje radiowe CB o mocy do 10 W,
- radiostacje amatorskie kat. 1 i 2,0 o mocach od 15-759 W,
- szereg urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, pracujących w przemyśle, ośrodkach medycznych, wojsku, policji, straży pożarnej.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2008 r. Nr 221, poz. 1645), określa zakres i sposób prowadzenia przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska badań poziomów PEM. Weszło ono w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku i nałożyło obowiązek wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie poszczególnych województw w 135 punktach pomiarowych w ciągu 3 lat pomiarowych po 45 w każdym roku. Tak więc pomiary pól elektromagnetycznych w województwie łódzkim wykonywane były w latach 2008-2010 oraz 2011-2013 w 135 punktach po 45 punktów w każdym roku.

Wyniki pomiarów monitoringowych pokazują, że wartości natężenia PEM w latach 2011 - 2013 utrzymywały się na niskich poziomach. W żadnym z punktów pomiarowych nie zmierzono wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składowej elektrycznej $E=7V/m$, określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektro-magnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Otrzymane wyniki nie odbiegały znacząco od zmierzonych w latach 2008-2010. Średnie wartości 2-godzinne składowej elektrycznej osiągnęły maksymalnie wartość 1,1 V/m (15,7% wartości dopuszczalnej). Najniższe średnie wartości były poniżej progu czułości sond.

Najwyższe wartości natężenia PEM zmierzono na terenach zabudowanych w centralnych częściach dużych miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., najniższe na terenach wiejskich oraz w małych miejscowościach (rysunek V.3). W większości punktów pomiarowych zmierzone stężenia były niższe od progu czułości poszczególnych sond.

Dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 7 V/m. Tak więc na terenie województwa łódzkiego, a więc i na terenie Zelowa, nie są przekroczone dopuszczalne wartości składowej elektrycznej natężenia i pola elektromagnetycznego.

– **Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków oraz zaopatrzenie w wodę**

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych) w 2014 r. zużycie wody w przemyśle w gminie Zelów wyniosło w gminie Zelów 10 dam^3 . Pobór wód podziemnych w gminie Zelów wyniósł 9 dam^3 .

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych) w 2014 r. ładunki zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi wyniosły:

- BZT₅ – 95 kg/rok;
- ChZT – 559 kg/rok;
- Zawiesina ogólna – 87 kg/rok.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych kanalizacją miejską dla Zelowa wyniosły:

- BZT₅ – 2,31 Mg/rok;
- ChZT – 18,6 Mg/rok;
- Zawiesina ogólna – 4,07 Mg/rok.

W gminie Żelów funkcjonuje jedna oczyszczalnia biologiczna ścieków przemysłowych o przepustowości 22 m³/dobę. Łączna ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych ogółem w 2014 r. wyniosła 9 dam³. Ścieki po oczyszczeniu w oczyszczalni odprowadzane były do wód lub do ziemi. Udział ścieków oczyszczonych w porównaniu do ścieków wymagających oczyszczenia wyniósł 100%.

Działalnością w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Żelowie Sp. z o.o. z/s w Maurycowie. Podmiot ten zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków, mając na uwadze m.in. wymagania ochrony środowiska.

Obecna sieć wodociągowa w gminie Żelów ma długość 171,4 km (z czego w mieście znajduje się 27,7 km). Ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych wynosi 2 480 szt. (w tym 1 007 szt. w mieście). Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej w 2012 roku wyniósł 55,8 % ludności ogółem.

Natomiast sieć kanalizacyjna ma długość 32,00 km (w mieście 27,7 km), a ilość przyłączy do budynków mieszkalnych wynosi 1 148 (w mieście 1 055). Z sieci kanalizacyjnej w 2012 roku korzystało 30,3 % wszystkich mieszkańców.

Zgodnie ze zbiorczym sprawozdaniem marszałków województw za 2013 r. RLM aglomeracji Żelów według Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych z roku 2013 r. oraz z uchwałą aglomeracyjną wynosiło 10152. Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego wynosiła 6000 osób zaś korzystających z taboru asenizacyjnego 3412 osób. Długość sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) w aglomeracji wynosiła 69,7 km. Długość sieci kanalizacji deszczowej w 2013 r. wynosiła 28 km. Ilość ścieków komunalnych powstających w aglomeracji wyniosła w 2013 r. 372,6 dam³, w tym taborom asenizacyjnym dostarczono 11 dam³. Główną oczyszczalnią dla aglomeracji jest oczyszczalnia zlokalizowana w Żelowie przy ul. Mauryców 1a o średniej przepustowości 760 m³/rok oraz maksymalnej przepustowości 1500 m³/rok i RLM 8710. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do Dopływu z Kolonii Pożdżenice. Maksymalny dopływ do oczyszczalni dla okresu pogody bezopadowej wyniósł 705 m³/dobę.

Ładunki zanieczyszczeń odprowadzane na oczyszczalnię wyniosły:

- BZT₅ – 236 mgO₂/rok;
- ChZT – 626,5 mgO₂/rok;
- Zawiesina ogólna – 270,5 mg/rok.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych wyniosły:

- BZT₅ – 6,38 mgO₂/rok;
- ChZT – 51,5 mgO₂/rok;
- Zawiesina ogólna – 11,25 mg/rok.

Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni wynosi 352 Mg/rok, który jest składowany na poletkach. Osad stosowany jest głównie w rolnictwie – 210 Mg/rok.

Zgodnie z danymi GUS ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w gminie Zelów w 2014 r. wyniosła 6938 osób. Wszystkie osoby korzystały z oczyszczalni biologicznych.

– **Sieć gazowa**

Na terenie gminy Zelów brak jest rozwiniętej sieci gazowej.

– **Ryzyko awarii**

Na terenie gminy nie występują zakłady przemysłowe mogące stwarzać ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej. Jako źródła potencjalnego ryzyka na terenie gminy należało by wskazać stacje paliw mogące stanowić źródło zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi, jednakże w związku z zaostreniem wymogów dotyczących zbiorników i stacji paliw ryzyko awarii uległo znacznemu zmniejszeniu. Głównym źródłem ryzyka w przedmiocie awarii są zdarzenia komunikacyjne, szczególnie z udziałem pojazdów transportujących substancje niebezpieczne.

– **Gospodarka odpadami**

Na terenie gminy Zelów nie znajdują się zakłady zajmujące się przetwarzaniem odpadów komunalnych. Pod pojęciem odpadów komunalnych rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Ilość powstających odpadów, jak również zawartość poszczególnych frakcji, uzależniona jest od miejsca wytworzenia tych odpadów (gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury, inne) oraz typem obszaru, na którym powstają (teren miejski lub wiejski). Zgodnie z analizą stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Zelów za okres lipiec 2013 – czerwiec

2014 od II połowy 2013 r. odpady komunalne są odbierane od mieszkańców gminy w ramach nowego systemu wprowadzonego przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Usługa jest realizowana przez spółkę EKO-REGION, która wygrała przetarg na wykonywanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Nowymi zasadami gospodarowania odpadami komunalnymi zostali objęci wszyscy mieszkańcy gminy. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami komunalnymi nie trafiły one na składowisko tylko zostały zagospodarowane w specjalistycznych instalacjach. Statystyczny mieszkaniec gminy Żelów, w tym okresie wyprodukował:

- I połowa 2013 r. : 53,3 kg odpadów komunalnych/rok;
- II połowa 2013 r. : 101,24 kg odpadów komunalnych/rok;
- I połowa 2014 r. : 112,40 kg odpadów komunalnych/rok.

Wskaźniki wytwarzania odpadów komunalnych określone na 2012 r. w Planie gospodarki odpadami województwa łódzkiego wynoszą:

- dla powiatu bełchatowskiego - 317,4 kg/mieszkańca/rok;
- dla terenów wiejskich – 246,0 kg/mieszkańca/rok.

W przypadku braku realizacji projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić w dłuższym horyzoncie czasowym pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji założeń tego dokumentu może najprawdopodobniej przyczynić się do utrwalania i występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska. Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska zależą od:

- czasu,
- nakładów finansowych jakimi dysponują: budżet państwa, samorząd i podmioty gospodarcze,
- aktywności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych w tym dotacji z UE, przeznaczanych na cele rozwojowe infrastruktury i ochronę środowiska.

Brak realizacji projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów przyczynić się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku, zwłaszcza w zakresie: jakości wód podziemnych i powierzchniowych, terenów pozostających pod presją szkodliwego oddziaływania ruchu komunikacyjnego, zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną.

Nie bez znaczenia są również oddziaływania inne niż środowiskowe, choć jednak mające wpływ na stan ochrony środowiska w sposób pośredni. Przewiduje się, iż w przypadku braku realizacji omawianego dokumentu może dojść do następujących skutków:

- niezgodność z przepisami krajowymi i międzynarodowymi,
- konieczność ponoszenia wysokich (i stale wzrastających) opłat za korzystanie ze środowiska,
- uniknięcie zysków możliwych do osiągnięcia w wyniku stosowania nowoczesnych i odnawialnych technologii,
- dalsze pobłażliwe traktowanie obowiązujących przepisów o ochronie środowiska,
- postępujący zanik świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- stagnacji gospodarczej spowodowanej brakiem możliwości rozwoju podmiotów gospodarczych, z uwagi na zaniedbania w sferze infrastruktury technicznej,
- brak możliwości rozwoju działalności gospodarczej ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury technicznej.

W ujęciu ogólnym, w przypadku odstąpienia od realizacji projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów nie będzie następowała kompleksowa poprawa jakości życia mieszkańców. Brak realizacji wyznaczonych w Planie działań inwestycyjnych, dotyczących budowy infrastruktury, w tym służącej ochronie środowiska może spowodować negatywne skutki dla gospodarki i (pośrednio) środowiska, objawiające się wzrostem bezrobocia, zmniejszeniem liczby miejsc pracy, dalszą degradację środowiska oraz obniżeniem jakości środowiska zurbanizowanego.

Podsumowując, można stwierdzić, iż pożądanym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest doprowadzenie do realizacji działań zapisanych w projekcie Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020.

7 Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów chronionych

Z analizy istniejącego stanu środowiska można określić następujące problemy ochrony środowiska:

- pogarszający się stan nawierzchni dróg oraz wzrost natężenia ruchu drogowego i dużego udziału pojazdów ciężkich w strukturze ruchu drogowego powodować będzie wzmożoną emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz wzrost natężenia hałasu,
- pogorszenie jakości stanu powietrza w obszarach zabudowanych spowodowane emisją powierzchniową pochodzącą z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni węglowych w sezonie grzewczym,
- niekorzystny dla środowiska sposób rozwoju budowy sieci kanalizacyjnej w stosunku do wodociągowej, jak również niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców w tym zakresie stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych.

W odniesieniu do potencjalnego zagrożenia dla obszarów chronionych wynikającego z działań w zakresie projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020, należy rozważyć ewentualne konflikty między siecią NATURA 2000 oraz obszarowymi formami ochrony (rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.), a lokalizacją nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dzięki pełnej informacji o rozmieszczeniu sieci Natura 2000 możliwe jest uniknięcie konfliktów na etapie opracowywania szczegółowej lokalizacji poszczególnych inwestycji w skali regionalnej.

Na terenie gminy zlokalizowany jest tylko niewielki fragment obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Grabia PLH100021 od miejscowości Kolonia Karczmy do granic gminy. W związku z powyższym można stwierdzić, że ewentualne negatywne oddziaływanie na ten obszar nie będzie występowało, gdyż projekt dokumentu nie przewiduje realizacji przedsięwzięć na jego terenie. Ustalenia przedmiotowego Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów nie naruszają również Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 785).

Inną obszarową formą ochrony na terenie Żelowa jest Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki, który został powołany w celu: ochrony doliny rzeki Widawki

z wartościowymi siedliskami i zbiorowiskami roślinnymi, ochrony koryta rzeki Widawki stanowiącej na znacznej przestrzeni naturalny ciek wodny; korytarz ekologiczny łączący dolinę Warty z doliną Pilicy. Stanowi tereny cenne przyrodniczo, o znacznym zalesieniu, z licznymi zbiornikami wodnymi; na wyróżnienie zasługują: zwałowisko kopalni Bełchatów stanowiące dominantę wśród otaczającego terenu i wpływające na urozmaicenie krajobrazu, wzniesienia Borowej Góry stanowiące zespół pagórków o wysokich walorach krajobrazowych z najwyższym szczytem Borowa. Projekt Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów zakłada na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Widawki budowę wodociągu we wsiach: Pszczółki, Wola Pszczółcka i Walewice. Należy podkreślić, że przedmiotowa infrastruktura stanowiąc będzie inwestycję celu publicznego wobec czego nie zostaną naruszone zakazy i nakazy na przedmiotowym obszarze chronionym.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020, które mogą ewentualnie negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi i kanalizacja. Ewentualne negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez prawidłowo sporządzony projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak również eksploatacji oraz zakazy i nakazy występujące na danej obszarowej formie ochrony.

8 Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Spośród wielu aktów prawnych Unii Europejskiej i innych wiążących działania Rzeczypospolitej Polskiej, a dotyczących zakresu ochrony środowiska, wiele znalazło już odzwierciedlenie w nowelizowanych przepisach prawa. I to właśnie te przepisy wprowadzone do ustaw, stanowią gwarancję właściwej realizacji ustaleń Planu. W odniesieniu do analizy ustaleń dokumentu można wymienić kilka z nich:

1. Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, definiuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi

wielkościami potrzebnych środków finansowych). SRK 2020 opiera się na scenariuszu stabilnego rozwoju.

Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne – *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2010 – 2020.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020 jest kompleksowym średniookresowym dokumentem strategicznym, odnoszącym się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno – gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Dokument ten określa cele i priorytety rozwoju Polski w wymiarze terytorialnym, zasady i instrumenty polityki regionalnej, nową rolę regionów w ramach polityki regionalnej oraz zarys mechanizmu koordynacji działań podejmowanych przez poszczególne resorty.

Strategicznym celem w/w dokumentu jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Tak określony cel polityki regionalnej będzie ważnym elementem podwyższenia konkurencyjności, kreowania wzrostu i zatrudnienia oraz spójności w Polsce.

3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Dokument ten w szerokim ujęciu wytycza kierunki rozwoju o charakterze przestrzennym, a jako główny cel określa *efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.*

4. Strategia Długofalowego Rozwoju Sektora Mieszkaniowego (2005-2025).

Zasadniczym celem Strategii jest harmonizacja rozwoju rynku mieszkaniowego i rynku pracy pod kątem zapewnienia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w ujęciu regionalnym i krajowym. Celem strategicznym długofalowego rozwoju mieszkalnictwa jest maksymalne zbliżenie poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych obywateli do obecnego poziomu średniej całej UE w okresie do 2025 r., przy

wykorzystaniu sposobności tkwiących w perspektywie stabilizacji demograficznej, przewidywanym wzroście gospodarczym oraz członkostwie Polski w UE.

5. Polityka Energetyczna Polski do 2025.

Polityka energetyczna Polski do 2025 roku to dokument, który zawiera pakiet działań, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, konkurencyjności gospodarki, jej efektywności energetycznej oraz ochrony środowiska. Za najistotniejsze zasady polityki energetycznej uważa się : zasadę harmonijnego gospodarowania energią w warunkach społecznej gospodarki rynkowej, pełną integrację polskiej energetyki z europejską i światową, wypełnianie zobowiązań traktatowych Polski, zasadę rynku konkurencyjnego z niezbędną administracyjną regulacją w obszarach, w których mechanizmy rynkowe nie działają oraz wspomaganie rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).

6. Strategia Gospodarki Wodnej (do 2020r.).

Ogólnym celem Strategii jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. Na tym tle można wyodrębnić następujące cele kierunkowe, odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii:

- zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód;
- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych;
- podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

7. Strategia Rozwoju Transportu do 2020r.

Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) (SRT) wyznacza najważniejsze kierunki działań oraz ich koordynację w obszarze swojego funkcjonowania. SRT jest średniookresowym dokumentem planistycznym, w którym wskazano cele oraz kierunki rozwoju transportu podlegającymi pod założenia w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju.

Transport stanowi bowiem jeden z najistotniejszych czynników wpływających na rozwój gospodarczy kraju, a dobrze rozwinięta infrastruktura transportowa wzmacnia spójność społeczną, ekonomiczną i przestrzenną kraju.

Główny cel SRT odnosi się zarówno do utworzenia zintegrowanego systemu transportowego przez inwestycje w infrastrukturę transportową, jak i wykreowanie sprzyjających warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych oraz rozwoju efektywnych systemów przewozowych.

8. Regionalny Program Operacyjny (RPO) dla województwa łódzkiego na lata 2014 – 2020.

RPO Województwa Łódzkiego 2014 – 2020 jest dokumentem o charakterze operacyjnym, określającym główne kierunki rozwoju województwa, zmierzające m.in. do zwiększenia konkurencyjności regionu łódzkiego oraz poprawy jakości życia jego mieszkańców poprzez wykorzystywanie potencjałów endogenicznych regionu i skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych, w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 i inne dokumenty programowe tj.: Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030, Plan Przeciwdziałania Depopulacji Województwa Łódzkiego.

Osie priorytetowe:

Osć priorytetowa I – Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy

Osć priorytetowa II – Innowacja i konkurencyjna gospodarka

Osć priorytetowa III – Transport

Osć priorytetowa IV – Gospodarka niskoemisyjna

Osć priorytetowa V – Ochrona środowiska

Osć priorytetowa VI – Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

Osć priorytetowa VII – Infrastruktura dla usług społecznych

Osć priorytetowa VIII – Zatrudnienie

Osć priorytetowa IX – Włączenie społeczne

Osć priorytetowa X – Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Osć priorytetowa XI – Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności

Osć priorytetowa XII – Pomoc techniczna

9. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2020.

Strategia rozwoju województwa jest jednym z najważniejszych dokumentów samorządu województwa, który określa wizję rozwoju, cele oraz główne działania zmierzające do ich osiągnięcia. Strategiczna polityka rozwoju zdefiniowana w powyższym dokumencie jest odpowiedzią na wyzwania najbliższych lat pozwalającą na kształtowanie

regionu nowoczesnego i atrakcyjnego gospodarczo oraz przyjaznego dla jego mieszkańców.

Dla wspierania pozytywnych przemian, niwelowania głównych barier rozwojowych w regionie, a także efektywnego wykorzystywania zasobów analizowany dokument zakłada, iż polityka regionalna będzie realizowana w dwóch płaszczyznach: horyzontalnej oraz terytorialno – funkcjonalnej. Polityka horyzontalna obejmuje swym oddziaływaniem obszar całego województwa. Złożą się na nią trzy filary rozwoju obejmujące sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenną. Natomiast polityka terytorialno – funkcjonalna będzie oddziaływać na tereny obszarów miejskich, obszarów wiejskich oraz wyspecjalizowane obszary funkcjonalne.

9 Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020 jest dokumentem zawierającym opis zamierzeń mających na celu poprawę sytuacji w środowisku. Należy zatem podkreślić, że ocena ma za zadanie przeanalizowanie ryzyka związanego z niewypełnieniem zaplanowanych zadań oraz wskazanie zagrożeń wynikających z niekorzystnego przebiegu realizacji zadań.

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku przedmiotowego dokumentu jakim jest Lokalny Plan Rozwoju Gminy Żelów, jedynie część zadań ma charakter inwestycyjny z przypisaną lokalizacją. Żadne z zadań nie jest definiowane szczegółowo co do zakresu i skali danego przedsięwzięcia, które pozwalałoby na prawidłową identyfikację oddziaływań, dlatego określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań zaplanowanych w Planie przy braku informacji o sposobie realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Z uwagi na fakt, że większość zamierzeń inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie typowych oddziaływań i potencjalnych skutków.

Przedsięwzięcia wyznaczone do realizacji służą osiągnięciu wytyczonych celów. Podczas wykonywania prac realizacyjnych wystąpią oddziaływania na środowisko o charakterze lokalnym, krótkotrwałym lub chwilowym i mało znaczącym, które nie wywołają pogorszenia się stanu środowiska. Zadania przewidziane do realizacji ani ich skutki nie będą wykraczały swoim zasięgiem poza teren gminy Żelów. Przewidziane w

projekcie Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów do realizacji przedsięwzięcia można podzielić na zadania inwestycyjne oraz nieinwestycyjne.

Do zadań inwestycyjnych należą:

- budowa wodociągu we wsiach: Pszczółki, Wola Pszczólecka oraz Walewice,
- rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych w Zelowie i gminie Zelów,
- rozbudowa, przebudowa i termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Pożdżenicach,
- budowa sali gimnastycznej przy SP nr 2 w Zelowie,
- modernizacja systemu sterowania stacji uzdatniania wody w Zelowie.

Do zadań nieinwestycyjnych należą m.in. zadania i obowiązki Gminy związane z gospodarką odpadami.

Etap realizacji inwestycji związany jest głównie z intensyfikacją oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć na środowisko. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji budowlanych, rozbudowy lub termomodernizacji budynków. Oddziaływania te są krótkotrwałe i występują na ściśle określonym obszarze, tam gdzie dana inwestycja ma być realizowana. Oddziaływania na tym etapie związane są głównie z przeprowadzaniem prac z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu, jak i specjalistycznych maszyn.

Wpływ na środowisko na etapie budowy będą miały:

- emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliwa w silnikach spalinowych pojazdów mechanicznych używanych w trakcie prac budowlanych,
- hałas spowodowany pracą sprzętu mechanicznego,
- odpady powstające w czasie wykonywania robót ziemnych, budowlanych oraz remontowych.

▪ **Wpływ na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego**

Ustalenia Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 wskazują, że jego realizacja będzie miała pozytywny bądź neutralny wpływ na powietrze atmosferyczne. Planowane działania zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji i jej uciążliwości (termomodernizacja) będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie występowało w trakcie większości prac zaplanowanych do realizacji. Spowodowane będzie ono dodatkową emisją spalin pochodzących z samochodów oraz maszyn używanych do prac, jak również emisją pyłów i gazów powstających w trakcie prac malarskich, spawalniczych oraz remontowych.

▪ **Wpływ na środowisko wodne**

Zasoby wodne gminy są cennym zasobem przyrodniczym, a jednocześnie są narażone na degradację ze względu na zanieczyszczenia oraz wyczerpywanie się tych zasobów. Zapisy Planu, wykluczają możliwość wzrostu zagrożenia dla wód i ziemi, powodowanego modernizacją i rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przewiduje się, że ich realizacja powinna spowodować uzyskanie oczekiwanych standardów ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych obszaru.

Zaplanowane w projektowanym dokumencie inwestycje w zakresie rozwoju sieci infrastruktury wodno - kanalizacyjnej powinny poprawić jakość pobieranych wód i utrzymać wysoki stopień oczyszczania ścieków na terenie gminy, a tym samym także zmniejszyć emisję zanieczyszczeń wynikającą z funkcjonowania sieci.

Planuje się rozbudowę sieci wodociągowej na terenach jeszcze nieuzbrojonych, co zapewni ochronę zasobów przyrodniczych na tych fragmentach jednostki. Realizacja poszczególnych inwestycji powinna być jednak uzupełniona o bieżącą kontrolę i monitoring jakości dostarczanej wody, tak aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom. Z dobrą jakością pobieranej wody łączy się rozbudowa sieci kanalizacyjnej, ponieważ od jakości oczyszczonych ścieków wprowadzanych do środowiska zależy jakość wód podziemnych, a tym samym jakość ujmowanych wód dla ludności.

Cele oraz działania zapisane w Lokalnym Planie Rozwoju Gminy Zelów w zakresie ochrony wód będą pozytywnie oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcia w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury komunalnej są niewątpliwie proekologiczne i służą ochronie zasobów wód. Na etapie budowy negatywnie mogą oddziaływać w następujący sposób:

- naruszenie powierzchni ziemi,
- wytwarzanie odpadów budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych mas ziemnych,
- emisja spalin i hałasu z maszyn budowlanych.

▪ **Wpływ na ludzi**

Realizacja działań zawartych w analizowanym dokumencie będzie wpływać zarówno na zdrowie jak i jakość życia mieszkańców Zelowa. Oddziaływanie to będzie miało charakter materialny i pozamaterialny. Im większe jest oddziaływanie na środowisko, tym większy jest wpływ na warunki, w jakich żyje człowiek. Realizacja działań zawartych w Lokalnym Planie Rozwoju Gminy Zelów przyczyni się głównie do poprawy jakości życia ludzi. Inwestycje w sferze infrastruktury społecznej przyczynią się do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie. Przedsięwzięcia wpłyną bezpośrednio

na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrostu atrakcyjności terenów w gminie oraz poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Negatywnie oddziaływanie na ludzi może być związane z działaniami przeprowadzanymi w fazie realizacji inwestycji, mające charakter krótkotrwały, np. prace związane z budową lub remontem obiektów oraz z budową infrastruktury technicznej. Podczas budowy wodociągów i kanalizacji mogą wystąpić zagrożenia dla ruchu pieszego i samochodowego oraz negatywny wpływ na komfort podróży mieszkańców na skutek zmiany organizacji ruchu. Dodatkowo emisja spalin z maszyn oraz unoszenie się pyłu wpłynie niekorzystnie na jakość powietrza wdychanego przez ludzi. Z pracami budowlanymi często też związana jest emisja hałasu, który przyczynia się do pogorszenia komfortu mieszkańców blisko położonych budynków, powodując m. in. ich stres i pogorszenie samopoczucia. Oddziaływanie to ma jednak charakter krótkotrwały.

Aby ograniczyć oddziaływanie wyżej opisanych elementów inwestycji na ludzi, należy wziąć pod uwagę odpowiednie prowadzenie robót budowlanych o możliwie najmniejszej emisji hałasu i zanieczyszczeń.

▪ **Wpływ na powierzchnię ziemi**

Największa ingerencja w strukturę ukształtowania terenu nastąpić będzie podczas prac budowlanych związanych z powstawaniem infrastruktury technicznej. Tego typu zmiany są związane z realizacją każdego rodzaju inwestycji budowlanych, uznaje się je więc za nieuniknione w procesie zagospodarowania i postępującej urbanizacji. Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie zatem miało miejsce w krótkim okresie czasu.

▪ **Wpływ na zwierzęta**

Obszar objęty projektem jest terenem miejskim, zurbanizowanym, przekształconym przez człowieka. Planowane przedsięwzięcia nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, nie będą miały zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Realizacja analizowanych przedsięwzięć, z uwagi na ich charakter nie będzie miała wpływu na drożność korytarzy ekologicznych. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci migracji ptaków oraz ekspansji nowych gatunków fauny.

Przy planowaniu prac inwestycyjnych należy wziąć pod szczególną uwagę sezon lęgowy ptaków w celu ustalenia odpowiedniego terminu prowadzenia tych robót.

- **Wpływ na rośliny**

Realizacja wielu działań zawartych w Planie, takich jak remont, modernizacja lub budowa nowych budynków oraz infrastruktury technicznej wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na roślinność, ponieważ występuje ona na terenach odkrytych i nie da się wykonać inwestycji infrastrukturalnych bez ingerencji w nią. W trakcie prac budowlanych następuje usuwanie roślinności z miejsc budowy, wycinka drzew, krzewów, co powoduje fragmentację lub niszczenie siedlisk przyrodniczych. Występuje też wykonywanie odwodnień, które wpływają na stosunki wodne, co może niekorzystnie działać na rośliny i siedliska zależne od wód.

Aby zmniejszyć oddziaływanie na środowisko realizacji działań zawartych w Planie, należy ustrzec się od degradacji siedliska oraz cennych gatunków roślin. Aby zminimalizować oddziaływania na rośliny należy maksymalnie ograniczyć wycinkę drzew i krzewów, zapewnić stosunki wodne i ciągi ekologiczne na podobnym poziomie jak dotychczasowy, a w razie zniszczenia siedlisk lub wycinki drzew – wykonać ponowne nasadzenia i odtworzenie siedlisk. Zalecenia te należy uwzględnić także przy budowie innych obiektów.

- **Wpływ na klimat**

Wprowadzanie ustaleń Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów nie będzie negatywnie oddziaływać na klimat lokalny.

- **Wpływ na zabytki**

Przewidziane do realizacji inwestycje będą miały neutralny wpływ na zabytki. Niemniej jednak ich otoczenie w połączeniu z planowanymi zadaniami stanowić będą o atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania oraz wpłyną na zadowolenie mieszkańców. Realizacja zamierzeń inwestycyjnych pozwoli na ożywienie kulturalne gminy.

- **Wpływ na dobra materialne**

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Żelów nie zawiera specjalnych, osobnych zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa materialnego gminy (do tego celu służą osobne opracowania, jak na przykład Program Ochrony Zabytków, Program Rewitalizacji). Działania mające na celu poprawę stanu ogólnego środowiska wpłyną jednak pośrednio także na stan dóbr materialnych.

Zainwestowanie w infrastrukturę techniczną powinno skutkować podwyższeniem standardów mieszkaniowych.

Ustalenia projektu dokumentu wpłyną więc neutralnie lub korzystnie na dobra materialne.

▪ **Wpływ na krajobraz**

Inwestycje będą miały pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na krajobraz gminy. Poprawi się atrakcyjność i wizerunek gminy. Inwestycje przyczynią się do poprawy jakości przestrzeni publicznej, ogólnodostępnej, a także do wzrostu atrakcyjności. Dzięki przewidzianym działaniom znacznie poprawi się krajobraz gminy, która zdecydowanie zyska na wartości.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji, pozwoli także ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji;
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt, wegetacji, okresów lęgowych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Podsumowując można stwierdzić, że zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań może prowadzić do pogorszenia stanu środowiska i jakości życia mieszkańców.

10 Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020, które mogą ewentualnie negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi i kanalizacja. Ewentualne negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez prawidłowo sporządzony projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak również eksploatacji.

Do działań ograniczających oddziaływanie można zaliczyć chociażby stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, jak również odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami, każda instalacja spełniać musi określone wymagania w stosunku do środowiska, co wyznacza standardy budowlane i konstrukcyjne.

Z uwagi na nieodwracalny charakter przekształceń środowiska należy dokładnie rozważyć lokalizację inwestycji oraz zastosować rozwiązania techniczne przyjazne dla środowiska.

Przez kompensację przyrodniczą rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesienie, zadrzewienia lub tworzenie skupień roślinności prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównanie szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Warianty kompensacji przyrodniczej powinny być określone w ramach wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych przedsięwzięć. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) decyzje te określają środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć, a w szczególności warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia negatywnych oddziaływań dla terenów sąsiednich a także w przypadku, gdy z oceny przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej – stwierdza konieczność jej wykonania.

Skala wykonanych działań kompensacyjnych zależy od rodzaju wykonanych prac i skali ingerencji w środowisko.

Działania zbliżone do działań kompensacyjnych wykonuje się także, gdy:

- stwierdzona zostanie szkoda w środowisku (w rozumieniu ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007 (Dz. U. z 2014 r., poz. 210)) i wydana zostanie decyzja o konieczności przywrócenia stanu środowiska,
- istnieje zagrożenie dla populacji gatunku chronionego (kiedy np. przenosimy populację gatunku zagrożoną przez inwestycję – w chwili obecnej najczęściej dotyczy to roślin i płazów).

Należy pamiętać, że naruszenie stanu siedliska gatunku rośliny lub zwierzęcia chronionego w Europie (Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej) także jest naruszeniem samej Dyrektywy – potrzeba ich ochrony oraz prowadzenia działań kompensacyjnych wynika, więc nie tylko z prawa krajowego, ale także wspólnotowego.

11 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 jest dokumentem wspomagającym ten plan, gdyż wskazuje na ewentualne zagrożenia związane z brakiem jego realizacji lub niepełną realizacją. W przypadku opracowywania Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów różne warianty kierunków działań i założonych celów ustanawia się na etapie tworzenia dokumentu, kiedy to w porozumieniu z władzami gminy dochodzi się do konsensusu w zakresie planowanego systemu ochrony środowiska oraz zadań. Powszechnym kryterium wyboru oprócz efektów ekologicznych są względy finansowe. Ważne jest, zatem zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju, znalezienie takiego rozwiązania, by przy określonych środkach finansowych uzyskać optymalny efekt ekologiczny. Zaproponowane w projekcie dokumentu działania i zadania zmierzają właśnie do poprawy środowiska i zdrowia mieszkańców gminy oraz stanowią rozwiązania optymalne. Gmina, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonała wyboru takich założeń, które umożliwią kształtowanie środowiska, jego ochronę lub stanowią pewne metody naprawcze przy jednoczesnym zagwarantowaniu jej stabilnego rozwoju gospodarczego.

Reasumując na etapie opracowywania dokumentu spośród licznych założeń alternatywnych zostały wybrane tylko takie, których realizacja umożliwi zrównoważony rozwój Gminy.

Proponowane w ramach Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów przedsięwzięcia mają pozytywny wpływ na środowisko, dlatego na etapie ich realizacji należy wybrać wariant (lokalizacyjny, konstrukcyjny, technologiczny bądź organizacyjny), który będzie w najmniejszym stopniu negatywnie oddziaływać na środowisko. Ponadto w zależności od lokalnej chłonności środowiska oraz występowania obszarów wrażliwych w rejonie przedsięwzięcia należy rozważyć wariant alternatywny.

Należy również pamiętać, że przedmiotowy dokument przedstawia ogólne propozycje przedsięwzięć i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla wskazanych działań.

12 Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W celu wzmocnienia kontroli nad wprowadzaniem zapisów, realizowaniem zaplanowanych inwestycji i zmianami środowiska z tego wynikającymi, Gmina ma obowiązek cyklicznie oceniać i monitorować skutki realizacji postanowień projektu w odniesieniu do jego wpływu na środowisko.

Monitorowanie projektu stanowi integralną część codziennego zarządzania. Jego celem jest dostarczenie informacji, na podstawie której osoby zarządzające projektem mogą wskazać na problemy związane z wdrażaniem projektu oraz je rozwiązać, jak również ocenić postęp w stosunku do pierwotnych planów.

Monitorowanie pokazuje osobom realizującym Lokalny Plan Rozwoju wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

Plan i charakterystyka systemu monitorowania obejmują pięć głównych etapów:

- ETAP 1 – Analiza celów projektu.
- ETAP 2 – Przegląd procedur wdrażania.
- ETAP 3 – Przegląd wskaźników produktów i rezultatów.
- ETAP 4 – Zaprojektowanie formatu raportów.
- ETAP 5 – Przygotowanie planu wdrażania systemu monitorowania.

Projekt Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów przewiduje co dwa lata, czyli na koniec co drugiego roku kalendarzowego, obowiązek przedstawienia raport z monitoringu i ewaluacji. Zakłada się również, że pierwsza ocena zostanie dokonana na koniec 2016 r., a kolejne na koniec 2018, 2020 oraz po zakończeniu realizacji Lokalnego Planu Rozwoju.

13 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Gmina Żelów nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów na lata 2014-2020 nie stworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mogłyby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć

zaproponowanych do realizacji w ramach przedmiotowego programu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020 nie wskazuje na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

14 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów na lata 2014-2020. Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu Planu obejmuje szeroką tematykę związaną z analizą skutków realizacji działań, jakie zostały zaproponowane dla gminy Zelów.

Jest ona dokumentem wskazującym na możliwe negatywne skutki oraz formułującym zalecenia dotyczące minimalizacji oraz przeciwdziałania tym negatywnym oddziaływaniom. Prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów, powinna określać i oceniać skutki wpływu realizacji ustaleń tego dokumentu na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki dla stanu środowiska, które mogą wynikać ze zmian istniejącego przeznaczenia lub wykorzystywania terenów, wskutek realizacji ustaleń Planu. Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zakres oraz tempo realizacji zadań i działań, sprecyzowanych w treści projektowanego dokumentu.

Przy sporządzaniu Prognozy posługiwano się metodą opisową, która polegała na charakterystyce zasobów środowiska gminy Zelów, określeniu stanu środowiska przyrodniczego i jego zagrożeń. Do opisu posłużono się danymi pochodzącymi z Urzędu Miejskiego oraz z innych jednostek i podmiotów działających na tym terenie. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane również dane zgromadzone przez WIOS, GUS, dostępną literaturę tematu oraz ustalenia własne. Zastosowano również metodę analityczną, która polegała na analizie proponowanych kierunków działań w zakresie ochrony środowiska.

Charakter omawianego dokumentu z założenia jest proekologiczny. Jednak realizacja niektórych zamierzeń, jakkolwiek w skali regionalnej uzasadnionych pod względem ekologicznym, w skali lokalnej może skutkować wystąpieniem chwilowych, negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Lokalny Plan Rozwoju jest średniookresowym dokumentem planistycznym, mającym na celu określenie głównych zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Żelów. Cele, jakie stoją przed gminą zostały określone na podstawie analizy stanu obecnego oraz zestawienia silnych i słabych stron gminy, a także szans, jakie przed nią stoją oraz potencjalnych zagrożeń.

Należy zwrócić uwagę, że konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o konkretne dane projektowe i lokalizacyjne na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Na obecnym etapie projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów, takich danych nie można przedstawić, ponieważ jest to dokument ogólny i strategiczny, zawierający ogólne wytyczne dla Gminy, określający ogólne ramy przedsięwzięć planowanych do realizacji na tym terenie.

Należy pamiętać, że działanie na jeden komponent środowiska nie powoduje zmian tylko w tym komponentcie. Środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, w którym zmiana jednej części wpływa na inną lub na całość systemu.

Zapisy Planu odnoszą się tematycznie m.in. do ochrony środowiska. Ochrony tej nie można rozpatrywać bez zwrócenia uwagi na rolę i kondycję człowieka w tym środowisku. Ochrona poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury, która te komponenty będzie chronić, bądź oczyszczać wpłynie niewątpliwie na zdrowie i bezpieczeństwo człowieka.

Biorąc pod uwagę lokalizację gminy Żelów, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Lokalny Plan Rozwoju Gminy Żelów, nie zawiera zapisów (ani nie stwarzają możliwości), w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Żelów jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla Gminy Żelów drogi do osiągnięcia celów w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Odstąpienie od wdrażania zapisów tych dokumentów oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. W przypadku braku realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji Planu przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku.

Realizacja Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Żelów nie przewiduje skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej,

w związku z czym nie przewiduje się podjęcia takich działań, choć można przypuszczać, że szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji będą wymagać podjęcia takich działań.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów jest dokumentem wspomagającym ten projekt, gdyż wskazuje na ewentualne zagrożenia wynikające z niepełnej ich realizacji. Sugerowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Planu mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Proponowanie działań alternatywnych dla podanych rozwiązań nie ma zatem uzasadnienia z formalnego i ekologicznego punktu widzenia. Na etapie sporządzania projektów do planowanych inwestycji można prowadzić wariantowanie przy wyborze technologii, zastosowanych materiałów, sposobu wykonania, terminu bądź konkretnego przebiegu prac inwestycyjnych.

Wdrażanie w życie rozwiązań przewidzianych w projekcie Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów wymaga stałego monitorowania realizacji zapisanych w tym dokumencie zadań oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym. Monitorowanie to winno stać się stałym zadaniem, przede wszystkim, władz Gminy, które są odpowiedzialne za nadzorowanie wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów.

Zapisy Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Zelów odnoszą się do zapisów dotyczących ochrony środowiska dokumentów w skali regionu i kraju. Przy opracowywaniu dokumentu korzystano i nawiązywano do zapisów zawartych w dokumentach strategicznych wyższego szczebla.